

Konkursi „Nõmme jazz“ võitja Helin-Mari Arder kutsuti festivalile „Pori Jazz“

ÕL, Helen Arusoo, 28. Juuni 2001

“Ma ei ole üldse kusagil enne võistelnud,” raputab rahvusvahelisel noorte lauljate konkursil “Nõmme jazz” esikoha võitnud Helin-Mari Arder pead. Helinit ootab autasuna esinemine juulis Soome džässifestivalil “Pori jazz”.

Sellel, et “Nõmme jazz” žürii, kus istusid ka Jazzkaare peakorraldaja Anne Erm ja “Pori jazz” peakorraldaja Jurki Kangas, Helin-Mari (27) üksmeelselt esikoha vääriliseks tunnistas, oli mitu põhjust. “Mmm-mm... Helin-Mari oli teistest lihtsalt nii erinev,” püüab Anne Erm noore lauljatori iseloomustamiseks sõnu leida. “Ta on isikupärane ja tal oli oma arranžering kaasas, mis äratas tähelepanu. Väga professionaalne esitus oli, ilus tämber, kena tüdruk. Seda juhtub ka äärmiselt harva, kui keegi eestlastest “Pori jazzile” kutsutakse,” kiidab ta.

Astus 25aastaselt Otsa-kooli

Helin-Mari õpib alles teist aastat Mare Väljataga käe all Otsa-koolis laulu. “Ma ei ole üldse kuskil eriti esinenud. Viimati õppisin muusikat laste muusikakoolis, mängisin viiulit. Selle kooli lõpetasin kaheksandas klassis. Pärast keskkooli õppisin muid asju - näiteks prantsuse keelt Tartu Ülikoolis. Sellest oli väga suur kasu, sain kätte mitu keelt, mida paljudel lauljatel pole: prantsuse keele, itaalia keele, hispaania keelt ka natuke,” räägib Helin-Mari.

Vestleme Helin-Mariga kohvikus. Piiga istub sirge seljaga ja kuulab tähelepanelikult. Enne vastamist teeb ta väikse pausi, langetab suured silmad kohvitassile, mõtleb. Naeratab siis ja hakkab rääkima. Põhjalikult, tihti end parandades ja täpsemat sõnastust otsides. “Olen kaalutlev natuur,” tunnistab ta ise. Viimase ilmekaks näiteks on tema seitsmeaastane hoovõtt minna laulu õppima - teoks sai see alles 25aastaselt. “Tahtsin kogu aeg õppima minna, aga polnud selgust, mida ma täpselt tahan. Kõik selle aja laulsin kodus omaette, saates ennast klaveril.”

Kaks aastat tagasi aitas elu ise Helin-Maril otsuse teha: “See oli pöördeline hetk. Ilma suurte muutusteta isiklikus elus poleks ma kunagi julgenud seda sammu astuda.” Elukaaslasest

lahkuminek innustas teda ettevõtmisteks, millega ta välissurveta hakkama poleks saanud. "See oli küll see tunne, et kas nüüd või mitte kunagi," ütleb Helin-Mari.

Džäss nõuab isikupära

"Enne Otsa-kooli minekut ma ei osanudki täpselt piiritleda, mis on džäss ja mis ei ole. Muusikakoolis olin tegelenud klassikaga, raadiost kuulanud poppi - muud sealt ju eriti ei tule. Alles koolis sain aru, et džäss on see, mis mulle kogu aeg on meeldinud," räägib Helin-Mari ja tunnistab, et tal oli Otsa-kooli ees suur aukartus, kuna see on ainuke koht Eestis, kus saab pop-džässlaulu õppida. "Sain sisse tingimisi. Kolm inimest pidi võetama; mina olin kahe lisainimese hulgas, kellele öeldi, et aastaga peate tõestama, et olete arenguvõimelised, siis jääte sisse. Siia maani olen sees," seletab Helin, kes pidas kooli sissesaamist enda jaoks utoopiliseks.

"Džäss meeldib mulle sellepärast, et annab võimaluse isikupärasemalt läheneda. Popmuusika on ühekülgne, lauljad laulavad küll ilusasti, aga üsna ühtmoodi, hing on neil nagu tihti puudu. Õnneks ei pea džässilauljal olema suur hääl, vaid mitmekülgne: ei piisa sosistamisest, ei piisa ka kõva hääle tegemisest. Inimene peab lihtsalt oma hääle võimalused maksimumini välja arendama," kirjeldab Helin oma eriala muusikat. Helin-Mari arvab, et džässilauljal peaks olema julgust ka oma häält kasutada nii, et mõni arvab, et see on inetu: "See lihtsalt tuleneb teatud meeleolust teatud hetkel. Džäss on see muusika, kus annab lõpmatuseni areneda," arvab noor muusik rahulolevalt.

Pärit Arderite loomingulisest suguvõsast

Luuletaja Ott Arder on Helin-Mari onu, aga laulusõnu ta onu käest veel tellinud pole. "Ta võiks kirjutada mulle küll, ma väga austan tema loometööd," kommenteerib Helin-Mari Arder. "Tegelikult on halb kuulsast suguvõsast pärit olla, alati oled sa kellegi tütar või vennatütar jne."

Helini vanavanaisa oli omaaegne kuulus bariton Aleksander Arder. Helini isa on Jaan Arder, vanamuusikaansambli Hortus Music laulja ja ansambli Apelsin pillimees.

Arderite noorem põlvkond tegeleb samuti muusikaga: Helin-Mari õde Kristina ja vend Aleksander on õppinud muusikakeskkoolis, vend Andreas õpib kontrabassi Muusikaakadeemias. Veel selles